

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5824/2020
03.03.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца АА из села ..., Општина ..., чији је пуномоћник Зоран Пантовић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Основног суда у Крушевцу, кога заступа Државно правобранилаштво, Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3134/20 од 10.07.2020. године, у седници одржаној дана 03.03.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца АА из села ..., Општина ..., изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3134/20 од 10.07.2020. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 15377/18 од 06.02.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор апсолутне ненадлежности истакнут од стране тужене, као неоснован. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се тужена обавезе да му на име накнаде штете исплати износ од 14.625.458,91 динара, са законском затезном каматом почев од 10.05.2016. године па до исплате, као неоснован. Ставом трећим изреке одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка, као неоснован. Ставом четвртим изреке обавезан је тужилац да туженој на име трошкова парничног поступка исплати износ од 193.500,00 динара.

Апелациони суд у Београду је, пресудом Гж 3134/20 од 10.07.2020. године, ставом првим изреке одбио као неосновану жалбу тужиоца и потврдио пресуду Вишег суда у Београду П 15377/18 од 06.02.2020. године, у ставу другом, трећем и четвртм изреке. Ставом другим изреке одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац ја изјавио благовремену ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...18/20) и утврдио да је ревизија тужиоца неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ни повреде става 1. тог члана Закона, пред другостепеним судом, које би могле да утичу на доношење законите и правилне одлуке.

Према утврђеном чињеничном стању, пред Општинским судом у Крушевцу је, у предмету Р 3162/2001 дана 16.10.2001. године, закључено поравнање између предлагача АА из села ..., Општина ... (овде тужиоца) и ББ, са једне стране и противника предлагача Привредног друштва „ВВ“ д.о.о. Крушевац са друге стране, на основу кога предлагачи имају право својине, по основу финансирања изградње на осам станова наведених у том поравнању, укупне површине 506 м², са припадајућим подрумима који имају исте бројеве као и станови, а налазе се у стамбеној згради .. у улици ... број .. у ... на кп.бр. .. К.О. Одређена је и заједнички предложена и договорена привремена мера забраном продаје или било каквог другог оптерећења станова број 10, 20, 30, 46,50, 56, 60, 70, 75 и 80 или било каква пренумерација изван пројекта у стамбеној згради .. у улици ... бр. .. у ... на кп.бр. .. К.О. ... а од стране противника предлагача. На основу доставне наредбе, примерак решења је достављен Управи прихода, Геодетској управи и Служби за оверу Општинског суда у Крушевацу. Законски заступник привредног друштва „ВВ“ д.о.о. Крушевац никада није увео тужиоца у државину станова који су били предмет тог поравнања, иако су исти били у целости изграђени и завршени. ВВ је преминуо 2004. године, а потом су сви предметни станови продати трећим лицима тако што је последњи уговор оверен пред Општинским судом у Крушевцу дана 16.04.2008. године. Током 2010. године, тужилац је сазнао да је над привредним друштвом „ВВ“ д.о.о. Крушевац, отворен стечајни поступак у ком је тужилац, преко пуномоћника, доставио захтев за излучење дана 29.04.2015. године, стечајном дужнику тог привредног друштва, којим је тражио да се донесе одлука о излучењу на предметним становима број 10, 20, 30,4 6, 50, 56, 60, 70, 75 и 80 у згради .. која се налази у улици ... број .. у ... на кп.бр. .. К.О. ..., а на којима је излучни поверилац стекао право својине по основу закљученог судског поравнања код Општинског суда у Крушевцу у предмету Р 3162/2001. Стечајни управник Привредног друштва „ВВ“ д.о. Крушевац, оспорио је захтев тужиоца за излучење горе наведеног стамбеног простора, пошто то друштво није у државини наведених станова. Тужилац свој тужбени захтев за накнаду материјалне штете заснива на незаконитом и неправилном раду органа тужене – Општинског суда у Крушевацу, који је пропустио да служби овере – ванпарничном одељењу, Управи прихода и Геодетској управи достави примерак поравнања Р 3162/2001 од 16.10.2001. године а којим је противнику предлагача „ВВ“ д.о.о. Крушевац, забрањено располагање предметним становима. Тужена је, у поднеску од 26.02.2016. године, истакла приговор застарелости тужиоцевог потраживања имајући у виду протек времена од дана закључења уговора о купопродаји станова до дана подношења тужбе.

Код утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови закључили да је потраживање тужиоца застарело због чега је, правилно, његов тужбени захтев за накнаду штете одбијен.

Одредбом члана 172. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да правно лице одговара за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција.

Потраживање накнаде штете застарева у роковима прописаним одредбом члана 376. став 1. и 2. Закона о облигационим односима тако што је ставом 1. те одредбе Закона прописан рок од три године од када је оштећеник дознао за штету и за лице које је штету учинило, а ставом другим исте одредбе прописано је да у сваком случају ово потраживање застарева за пет година од када је штета настала.

Одредбом члана 360. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да застарелост престaje право захтевати испуњење обавезе. Застарелост наступа када протекне законом одређено време у ком је поверилац могао захтевати испуњење обавезе, сходно ставу другом те одредбе закона. У смислу става трећег одредбе члана 360. Закона о облигационим односима, суд се не може обазирати на застарелост ако се дужник није на њу позвао.

У конкретном случају, тужени се позвао на застарелост па како је основ потраживања тужиоца накнада штете, следи да његово потраживање застарева у субјективном року од три године од када је дознао за штету и за лице које је штету учинило, односно објективном року од пет година од када је штета настала. Штета је за тужиоца настала продајом станова који су били предмет закљученог судског поравнања противно одобреној и заједнички предложеној привременој мери којом је била забрањена продаја и било какво друго оптерећење предметних станова. У тој ситуацији, штета је за тужиоца настајала сукцесивно, продајом сваког појединог стана на који се забрана односи, а у пуном обиму штета је за тужиоца настала продајом последњег непродатог стана, на основу уговора који је оверен дана 16.04.2008. године. Застарелост почиње тећи првог дана после дана када је поверилац имао право да захтева испуњење обавезе, ако законом за поједине случајеве није шта друго прописано, сходно одредби члана 361. став 1. Закона о облигационим односима. То значи да је тужилац имао могућност да тужбу за накнаду штете поднесе најкасније 16.04.2013. године, у оквиру објективног рока од пет година прописаног цитираном одредбом члана 376. став 2. Закона о облигационим односима. Пошто је тужилац тужбу суду поднео дана 21.12.2015. године, следи да је приговор застарелости који је тужена истакла основан, а због тога је тужбени захтев тужиоца неоснован.

Неосновани су наводи ревизије тужиоца да му је Општински суд у Крушевцу штету нанео нечињењем, односно пропуштањем достављања привремене мере служби овере и ванпарничном одељењу Општинског суда у Крушевцу. У време када су закључивани уговори о купопродаји предметних станова у примени је био Закон о оверавању потписа, рукописа и преписа („Службени гласник РС“ бр. 39/1993), на основу кога је Основни суд у Крушевцу те уговоре оверавао. Одредбом члана 1. тог Закона, ставом првим, прописано је да је оверавање потписа или рукописа потврђивање њихове аутентичности. Овим оверавањем не потврђује се истинитост садржаја исправе (став 4.). Одредбом члана 2. став 1. Закона о оверавању потписа, рукописа и преписа прописано је да оверавање потписа, рукописа и преписа обавља општински суд, ако овим или другим законом није друкчије одређено. Дакле, службено лице суда које оверава потпис односно рукопис, не потврђује истинитост садржаја исправе него потврђује аутентичност потписа па је због тога без утицаја то што је

постојала забрана отуђења станова који су били предмет уговора оверавних пред судом, јер службено лице суда није било дужно да се упушта у садржај исправе чију је аутентичност оверавало.

Неосновани су наводи ревизије тужиоца да је за њега штета настала тек моментом када је поступајући судија, доставном наредбом, наложио достављање поравнања, што је било 2015. године. Супротно томе, штета је за тужиоца настала продајом станова који је требало да буду њему предати, на основу закљученог судског поравнања, па је моменат достављања тог поравнања служби овере и ванпарничном одељењу Општинског суда у Крушевцу, без утицаја на почетак тока рока застаревања тужиочевог потраживања.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић